

تحلیل مبانی تفسیری مفسرین فرقه مالکیه

شهربانو مؤمنی دارابی^۱، محمدمهدی کریمی نیا^۲، مجتبی انصاری مقدم^۳

^۱ طلبه سطح چهار (دکتری) رشته تفسیر تطبیقی، مرکز تخصصی حضرت خدیجه (سلام الله علیها)، بابل، استان مازندران، مدیر مرکز تخصصی ریحانه

الرسول (سلام الله علیها) جویبار؛ مدرّس و پژوهشگر

^۲ استادیار و عضو هیأت علمی دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم، طلبه و پژوهشگر حوزه علمیه قم (نویسنده مسئول)

^۳ دانشجوی دکتری علوم و حدیث، دانشگاه میبد، مدرّس دانشگاه و پژوهشگر

چکیده

در دانش تفسیر، از نظر موضوع و غرض آن بحث مبانی تفسیری اهمیت بسزایی دارد. مبانی تفسیر پیش فرض هایی در تفسیر است که مفسر هنگام تفسیر آنها را مستقیماً مطرح نمی کند بلکه از قبل آن ها را پذیرفته است. مطالب این پژوهش به روش توصیفی تحلیلی جمع آوری شده است و از میان انواع مبانی تفسیری، به مبانی صدور و دلالتی از نظر مفسرین مالکی پرداخته است. البته مفسرین مالکیه به تمام موارد این مبانی اشاره نکردند. از جمله مبانی که در مقدمه تفسیر خود به آن پرداختند، می توان به محدوده تفسیر پیامبر، امکان فهم قرآن، حجیت قول صحابی و تابعین، اسباب نزول، جایگاه اسرائیلیات و تحریف ناپذیری قرآن اشاره کرد که در تمامی این موارد اغلب این مفسرین تقریباً نظر یکسانی دارند و از جمله موارد اختلافی، محدوده تفسیر پیامبر است که هر کدام از آن ها استناداتی برای دیدگاه خود مطرح می کنند که در متن مقاله به آن ها اشاره شده است.

واژه های کلیدی: مبانی، تفسیر، مالکیه، مبانی دلالتی، مبانی صدور